

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 492
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 18 april 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Dienstencheques - Tewerkstelling

De dienstencheque, een betaalmiddel waar de overheid een financiële bijdrage in levert, krijgt veel navolging in Vlaanderen. Voor een redelijke prijs kan men een beroep doen op een persoon die huishoudelijke hulp levert. Daartoe dient men contact op te nemen met een erkende onderneming die een huishoudelijke hulp op maat zoekt.

1. Hoeveel voltijdsequivalenten (vte) werden in 2017 tewerkgesteld via dienstencheques? Graag totaal aantal vte en opdeling naar:
 - a) soort huishoudelijke hulp;
 - b) provincie waar ze tewerkgesteld worden;
 - c) leeftijd;
 - d) gender;
 - e) nationaliteit;
 - f) al dan niet deel uitmakend van de kansengroep (persoon met een handicap, laaggeschoold, ...).
2. Hoeveel werkuren (gemiddeld aantal werkuren per werkjaar) werden op deze manier gepresteerd? Graag totaal aantal voor 2017 en opdeling naar:
 - a) provincie waar deze uren geleverd werden;
 - b) aantal verschillende jobs die met deze uren gepresteerd werden.
3. In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 330 van 8 februari 2017 gaf de minister, inzake de evaluatie, aan: "Eind 2016 werd een eerste kwalitatieve luik opgemaakt. Dit was enerzijds gebaseerd op de kwartaalrapportering die volgens het afsprakenkader met de sector wordt uitgevoerd door de VDAB. Anderzijds werd ook gepeild bij de werkgeversorganisaties naar de samenwerking met de VDAB. Op die manier werd een eerste maal nagegaan of de toeleiding naar dienstenchequevacatures geen nadelige gevolgen heeft ondervonden van de gewijzigde reglementering." Ondertussen hebben de sociale partners de tijd gekregen om hun opmerkingen door te geven.

Wat zijn de resultaten van deze eerste kwalitatieve evaluatie? Op welke punten zal er worden bijgestuurd?
4. De minister zal voort investeren in fraudedetectie.

Welk budget en hoeveel personeel trekt de minister daarvoor uit?

ANTWOORD

op vraag nr. 492 van 18 april 2018

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Op basis van KSZ gegevens (Kruispunt Bank Sociale Zekerheid) weet het departement WSE dat 90,4% van de dienstenchequewerknemers deeltijds werkt en 6,5% voltijds (3,1% is onbekend), maar wij beschikken momenteel niet over het aantal gewerkte uren van een dienstencheque werknemer, wat nodig is om naar VTE om te rekenen. Hieronder worden cijfers gepresenteerd in aantal koppen. De meest recentste beschikbare cijfers betreffen 2016. Voor meer cijfers over de periode 2013-2016 verwijzen we naar het Jaarverslag 2016

https://www.werk.be/sites/default/files/online_diensten/dienstencheques/evaluatie-dienstencheques2016.pdf

In 2016 werkten er 88.345 Vlaamse werknemers met dienstencheques. Het gaat over werknemers met een woonplaats in Vlaanderen, die minstens 1 uur effectieve prestaties hebben verricht in het dienstencheque-stelsel.

- 97,6% zijn vrouwen en 2,4% mannen.
- 55% van de dienstencheque werknemers bevindt zich tussen 30 en 49 jaar. Jongeren (> 30 jaar) zijn met 15% de minst vertegenwoordigde leeftijdsgroep. Meer dan 30% van de Vlaamse dienstenchequewerknemers is ouder dan 50.
- Met 48% was iets minder dan de helft van de dienstenchequewerknemers van niet-Belgische herkomst in 2016.
- Het grootste aandeel werknemers woont in Antwerpen (28,5%), gevolgd door Oost-Vlaanderen (22,4%) en West- Vlaanderen (19,8%). Limburg en Vlaams-Brabant herbergen respectievelijk met 15,5% en 13,9% een kleiner aandeel dienstenchequewerknemers.

Profiel van dienstenchequewerknemers, 2016 (percentage, totaal=100)

geslacht	Man	2,4
	vrouw	97,6
leeftijd	<30	15,0
	30-39	26,7
	40-49	28,2
	50-54	14,5
	55-59	11,0
	60-64	4,0
	65+	0,7
origine	Belgie	52,0
	EU-15	8,8
	EU-25	15,3
	Niet EU-28	17,7
	onbekend	6,2
Woonplaats Provincie	Antwerpen	28,5
	Oost-Vlaanderen	22,4
	West-Vlaanderen	19,8
	Limburg	15,5
	Vlaams-Brabant	13,9

Bron: KSZ (bewerking DWSE)

2. Het departement WSE beschikt momenteel niet over het aantal gewerkte uren van een dienstencheque werknemer (zie supra).
3. De eerste evaluatie 1 jaar na afschaffing van de 60% regel vond geen negatieve beïnvloeding van de gewijzigde reglementering op de toeleiding naar vacatures en de invulling ervan. Deze vaststelling was gebaseerd op een inschatting door de werkgevers en door VDAB. Integendeel werkgevers ervaren als voordeel dat ze breder kunnen rekruteren en dat ze niet langer competente kandidaten moeten weigeren, louter en alleen omdat ze niet uit de groep van uitkeringsgerechtigde werklozen en leefloners komen. Dit neemt niet weg dat er een toeleidingsprobleem bestaat om de vele vacatures langdurig in te vullen. De verklaringen hiervoor zijn de specifieke arbeidsomstandigheden, die competenties vergen van de werklozen (zwaar fysiek werk, autonoom het werk kunnen organiseren, mondigheid naar de klant, weinig contacten met collega's, weinig heroriënteringsmogelijkheden binnen de sector, etc) Niet alle werklozen zijn dus geschikt om een dienstencheque job in te vullen.

De evaluatie werd ook besproken in de Commissie Economie van het Vlaams Parlement op 25 januari 2018 naar aanleiding van de Vraag om Uitleg nr. 824.

4. Er wordt op verschillende wijzen verder geïnvesteerd in fraudedetectie.

In het bestek met Sodexo werden bepalingen opgenomen dat de uitgiftemaatschappij de inspectiediensten de nodige info moest kunnen bezorgen. Sodexo voert deze bepalingen uit door o.a. het aanstellen van een anti-fraud officer, het creëren van een extranet waarbij gegevens opgevraagd kunnen worden en het proactief aanleveren van data en meldingen die op fraude kunnen wijzen.

Daarnaast werkt het departement Werk en Sociale Economie sinds oktober 2017 volop aan een eigen analytische toepassing voor de dienstencheques. Een externe consultant (voltijds) ontwikkelt momenteel een Proof of Concept gebaseerd op machine Learning algoritmes om fraude te ontdekken. De realisatie ervan wordt ondersteund door interne personeelsleden van de Vlaamse Sociale Inspectie en de dienst Data- en Digitalisering.

Een raming van de kosten en personeelsinzet in de periode oktober 2017 tot april 2018:

- Er werden 122 dagen gepresteerd door een externe consultant (kostprijs: 86.630 euro)
- De personeelsinzet vanuit de dienst Data- en digitalisering bedraagt 150 dagen (68.756 euro)
- Voor de personeelsinzet vanuit Inspectie, verspreid over 3 personen, worden 40 dagen gerekend (14.504 euro)